

Секція 12. ІНВЕСТУВАННЯ

ВИМУШЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ: ПОНЯТТЯ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КАТЕГОРІЇ

Лавров К.Є., здобувач, ЧДІЕУ, м. Чернігів, Україна

Інвестиції слід вважати однією із базових категорій економіки, науковий інтерес до якої виник досить давно. Вченими напрацьовано значний масив здобутків щодо теорії інвестицій. На сьогоднішній день теоретичні та методологічні основи інвестиційної діяльності є досить розвиненими, зрозумілими і звичними, тому введення нових термінів, на перший погляд, може видаватися свого роду методологічними розвагами їх авторів.

У світлі вищезазначеного, пояснення авторської позиції необхідно розпочати із екскурсу у сутність та призначення класифікації, як способу пізнання світу. Класифікація як система розподілу об'єктів на деякі класи, групи тощо за спільними ознаками чи властивостями є одночасно методом наукового пізнання та інструментом спрощення передачі інформації між людьми. Як метод наукового пізнання вона проявляється на момент розробки, коли, намагаючись класифікувати об'єкти, науковець осмислює та виділяє їх важливі спільні та відмінні ознаки. Спрощення передачі інформації між людьми через класифікацію можливе в тому випадку, коли учасники інформаційного обміну знайомі з класифікацією. В такому випадку сам факт віднесення певного об'єкта до деякої класифікаційної групи вже дає уявлення про його окремі властивості. Тож класифікація і як процес, і як результат є суб'єктивною. Як процес розмежування об'єктів на окремі групи класифікація проводиться суб'єктом і є результатом його суб'єктивного враження. Як результат, тобто інструмент спрощення обміну інформацією, класифікація повинна відповідати суб'єктивним інформаційним потребам окремих осіб.

В сучасних умовах інвестиції в найбільш широкому розумінні трактуються як єдність ресурсів, вкладень та результатів вкладення коштів [1, с. 5], що вимагає поєднання суб'єктів, об'єктів та економічних відносин з приводу руху вартості [2, с. 11]. На практиці це означає, що інвестиційна діяльність поєднує три відносно незалежні сфери:

- інвестиційні ресурси та їх власників з одного боку (часто інтереси власників представлені фінансовими посередниками);
- об'єкти вкладення (бізнес-одиниці), їх власників та працівників;
- результати вкладення як для власників ресурсів та об'єктів, так і для держави та суспільства.

Тож коло суб'єктів, зацікавлених у результатах інвестиційної діяльності, є надзвичайно широким, кожен з них намагається в міру можливості управляти даним процесом у власних інтересах, а ефективне управління потребує відповідного інформаційного забезпечення. Коло інформаційних потреб суб'єктів інвестиційної діяльності надзвичайно широке і далі ми обґрунтуємо, які саме інформаційні потреби яких саме суб'єктів задовольнятиме виділення у сукупності інвестиційних вкладень таких, які були вимушеним кроком учасників.

Під вимушеними інвестиціями ми розуміємо вкладення у підприємницьку діяльність додаткових фінансових ресурсів, яке необхідне для нормального продовження та збереження обсягів діяльності суб'єкта господарювання у натуральних одиницях. Потреба у вимушених інвестиціях виникає внаслідок змін зовнішнього середовища діяльності фірми, наприклад інфляції. Тут ми не розглядаємо випадки, коли потреба у додаткових ресурсах для збереження обсягу діяльності виникає внаслідок неефективного управління підприємством (їх можна трактувати як неефективні). Напротивагу вимушеним, можна виділити інвестиції росту як такі, що призводять до реального розширення виробничого потенціалу підприємства, нарощення обсягів його діяльності у натуральному вимірі (до неефективних також можна віднести інвестиції, які не були необхідними для підтримання обсягів діяльності, але їх вкладення не призвело і до зростання цих обсягів).

Запропонована класифікація орієнтована передусім на розмежування інвестицій за їх результатами у вигляді зростання виробництва благ у натуральному обчисленні. Подальше застосування запропонованого поділу інвестицій на вимушені, неефективні та інвестиції росту може представляти практичний інтерес для керівництва підприємств, державних органів управління економікою та споживачів.

Керівники підприємства, чітко розмежовуючи вимушені інвестиції та інвестиції росту, розуміючи фактори, що впливають на співвідношення між даними вкладеннями, зможуть приймати більш виважені стратегічні рішення.

Працівники органів державного управління економікою також повинні розуміти, як ті чи інші рішення, котрі призводять до змін середовища функціонування підприємств, вплинуть на їх інформаційні потреби та можливості розвитку, крім того, розмежування вимушених, неефективних інвестицій та інвестицій росту дозволить покращити аналітичну діяльність державних установ. Таким чином, дана класифікація може бути корисною для забезпечення ефективного державного регулювання інвестиційної діяльності з метою досягнення економічного зростання, покращення показників зайнятості та якнайповнішого задоволення потреб населення.

Список літератури:

1. Михайлюк М.А. Інвестиційні чинники розширеного відтворення валового внутрішнього продукту в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.01.01 – Економічна теорія / М.А. Михайлюк. – К., 2004. – 25 с.
2. Терещенко С.А. Інвестиційні процеси в умовах соціально-економічних трансформацій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.01.01 – Економічна теорія / С.А. Терещенко. – Донецьк, 2003. – 15 с.

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ПРОЕКТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*Откидач Т.А., асистент кафедри фінансів,
ДонДТУ, м. Алчевськ, Україна*

В умовах ринкової економіки особливого значення для підприємства набувають проблеми інвестиційного проектування. Це обумовлено тим, що інвестиції пов'язані з ефективним функціонуванням та розвитком підприємства, а від того, наскільки правильно організоване управління інвестиційною діяльністю підприємства залежить ефективність виробничо-фінансової діяльності.

Питаннями інвестиційного проектування займалися вітчизняні та зарубіжні вчені, такі як Бланк І.А., Пересада А.А., Федоренко В.Г., Гойко А.Ф. та інші. Але при цьому залишається ряд питань що потребує подальшого дослідження.

Економічна суть інвестиційного проектування полягає в розробці певної сукупності заходів, пов'язаних з реалізацією проекту, заключенням контрактів, організацією фінансування, ресурсним забезпеченням, здачею об'єкту в експлуатацію, а також комплексу технічної документації, що містить техніко-економічне обґрунтування.

Вибір методів інвестиційного проектування визначається різними обставинами, такими як рівень пізнання менеджером наявного математичного апарату і інструментальних засобів, які можливо застосувати в конкретному випадку, а також видами і формами вимог до інвестиційного проекту.

На інвестиційну діяльність підприємства та її ефективність впливає ряд чинників. В умовах нестабільного зовнішнього середовища національної економіки велике значення набувають зовнішні фактори впливу (політична криза, інфляція, нестабільність національної валюти), тому підприємству край необхідно урахувати ці негативні моменти, що зменшують інвестиційні